

تعداد صفحه: ۲	نام و نام خانوادگی:	رشته: ریاضی فیزیک - علوم تجربی	سوالات آزمون نهایی درس: تعلیمات دینی ۳ (دینی، اخلاق و قرآن)
ساعت شروع: ۱۰ صبح	تاریخ آزمون: ۱۴۰۲/۱۰/۰۳	مدت آزمون: ۸۰ دقیقه	پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه
مرکز ارزشیابی و تضمین کیفیت نظام آموزش و پرورش http://aee.medu.gov.ir		دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد داخل و خارج کشور در نوبت دی ماه سال ۱۴۰۲	
نمره	سوالات		ردیف

با تدبر در آیات قرآن و روایت به سوالات زیر پاسخ دهید.	
۱	در آیه «وَمِنَ النَّاسِ مَن يَعْبُدُ اللَّهَ عَلَى حَرْفٍ ذَلِكَ هُوَ الْخُسْرَانُ الْمُبِينُ» منظور از عبادت و بندگی خداوند بر یک جانب چیست؟
۲	مطابق آیه «لَمْ أَعْهَدْ إِلَيْكُمْ يَا بَنِي آدَمَ أَنْ لَا تَعْبُدُوا الشَّيْطَانَ إِنَّهُ لَكُمْ عَدُوٌّ مُّبِينٌ وَأَنْ أَعْبُدُونِي هَذَا صِرَاطٌ مُسْتَقِيمٌ» تعبیر صراط مستقیم، بیانگر چه نوع توحیدی است؟
۳	مطابق سنت الهی آیه «وَلَوْ أَنَّ أَهْلَ الْقُرَى آمَنُوا وَاتَّقَوْا لَفَتَحْنَا عَلَيْهِم بَرَكَاتٍ مِنَ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ ...» گشایش برکات آسمان و زمین به چه مواردی مشروط شده است؟
۴	آیه «ادْعُ إِلَى سَبِيلِ رَبِّكَ بِالْحُكْمَةِ وَالْمَوْعِظَةِ الْحَسَنَةِ وَجَادِلْهُمْ ...» بیانگر کدام مسئولیت ما در حوزه علم برای احیای تمدن اسلامی است؟
۵	با توجه به آیه «قَدْ أَفْلَحَ مَن زَكَّاهَا» تزکیه نفس چه نتیجه‌ای به دنبال دارد؟
۶	با توجه به حدیث «الْوَبُءُ تَطَهَّرَ الْقُلُوبَ وَ تَغَسَّلَ الذُّنُوبَ» توبه چه نتایجی در پی خواهد داشت؟
درستی یا نادرستی عبارتهای زیر را با (ص / غ) مشخص کنید.	
۷	«فزونی یافتن زینت دنیا در دل‌ها که جایی برای خلوت انس با خدا نگذاشته است» مصداق شرک عملی پیچیده انسان امروزی است. ()
۸	نفوذناپذیری در برابر وسوسه‌های شیطان، یکی از راه‌های تقویت اخلاص است. ()
۹	در بینش توحیدی، جهان آفرینش مجموعه قدرها و قضا‌های الهی است که آدمی باید با تشخیص درست، بهترین‌ها را انتخاب کند. ()
۱۰	تنها، سنت «توفیق الهی» عام‌ترین و فراگیرترین سنت الهی حاکم بر زندگی انسان‌ها است. ()
جای خالی عبارتهای زیر را با کلمات مناسب تکمیل کنید.	
۱۱	«انقلاب علیه خود» بدین معناست که آدمی می‌تواند با پیروی از ، علیه تمایلات ناپسند خود قیام کند.
۱۲	اسلام، ورزشی را که همراه با یا زبان آور باشد، بد می‌شمارد و منع می‌کند.
۱۳	در نگاه قرآن، «یتیمان را از خود راندن و دیگران را به اطعام مساکین تشویق نمودن» آدمی را در زمره قرار می‌دهد.
۱۴	«از بین رفتن بت و بتخانه و حاکمیت اتحاد در اروپا» از پیامدهای تمدن دوم اروپا است که به تمدن مشهور است.
کشف ارتباط:	
۱	هر یک از مفاهیم سمت راست، با کدام مفهوم در سمت چپ ارتباط دارد؟ (در سمت چپ، یک مورد اضافی است)
۱۵	دل مشغولی دائمی مردم به کالاهای گوناگون
۱۶	حق تعیین سرنوشت و دخالت مردم در امور خود
۱۷	تقویت اتحاد ملی
۱۸	تغییر ضوابط و معیارهای اخلاقی
	(۱) بی‌بندوباری جنسی (۲) توجه به قانون (۳) مصرف‌زدگی (۴) استحکام بخشیدن به نظام اسلامی (۵) مشارکت مردم در تشکیل حکومت
به سوالات زیر پاسخ کوتاه دهید.	
۱۹	بیت «دلی کز معرفت نور و صفا دید/ به هر چیزی که دید اول خدا دید» چه شناختی را ممکن می‌داند؟
۲۰	خطاب شیطانی «آب که از سر گذشت چه یک وجب، چه صد وجب» بیانگر کدام حیلۀ شیطان است؟
۲۱	«خواست و رضایت الهی را محور تمایلات درونی و تصمیم‌ها و فعالیت‌های زندگی خود قرار دادن» انسان را مضمول کدام نوع توحید خواهد کرد؟ ادامه سوالات در صفحه دوم

تعداد صفحه: ۲		نام و نام خانوادگی:		رشته: ریاضی فیزیک - علوم تجربی		سوالات آزمون نهایی درس: تعلیمات دینی ۳ (دینی، اخلاق و قرآن)	
ساعت شروع: ۱۰ صبح		تاریخ آزمون: ۱۴۰۲/۱۰/۰۳		مدت آزمون: ۸۰ دقیقه		پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	
مرکز ارزشیابی و تضمین کیفیت نظام آموزش و پرورش http://aee.medu.gov.ir		دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد داخل و خارج کشور در نوبت دی ماه سال ۱۴۰۲					
ردیف	سوالات						نمره
۲۲	در چه صورتی، وجودی همواره بوده و خواهد بود؟						۰/۵
۲۳	«تفکر در آیات و نشانه‌های الهی» چگونه به افزایش درجه اخلاص منجر خواهد شد؟						۰/۵
(ج) اصطلاحات زیر را تعریف کنید.							
۲۴	اختیار						۰/۵
۲۵	سنت‌های الهی						۰/۵
(چ) گزینه مناسب را انتخاب کنید.							
۲۶	نخستین آموزه، در حرکت پیامبر اسلام (ص) و آغاز دعوتشان به سوی تمدن اسلامی کدام بود؟						۰/۵
۲۷	این که پیامبر (ص) «بر زبان آوردن سخن حق در برابر سلطان ستمگر» را برترین جهاد دانستند، یادآور کدام معیار و آموزه تمدنی اسلام است؟						۰/۵
۲۸	پاداش اخلاص که فراتر از تصور ماست و در ذهن ما ننگند، کدام است؟						۰/۵
(ح) احکام:							
۲۹	حکم هر یک از موارد زیر را مشخص کنید. (واجب کفایی - مستحب - حلال و جایز - حرام - واجب) (توجه: یک مورد اضافی است).						۱
۳۰	انجام ورزش به قصد آمادگی برای انجام وظایف الهی						
۳۱	شرکت در مجالس شادی مانند جشن عقد بدون رعایت احکام دین الهی						
۳۲	استفاده از پیانو و سنتور برای اجرای برنامه‌های فرهنگی مفید						
۳۳	تولید انواع محصولات هنری به منظور مبارزه با تهاجم فرهنگی و ابتدال						
(خ) به هر یک از سؤال‌های زیر، پاسخ کامل و تشریحی دهید.							
۳۳	چرایی عجز انسان در پی بردن به ذات باری تعالی را تحلیل کنید.						۱
۳۴	تفکر غلط جریان مشهور به «جریان تکفیری»، درباره توحید و شرک را توضیح دهید.						۱
۳۵	امام علی (ع) در موضوع برخاستن از زیر سایه دیوار کج، چه نگرشی را درباره اعتقاد به قدر و قضای الهی به یاران آموخت؟						۱
۳۶	چرا تکرار توبه - اگر واقعی باشد - موجب محبوبیت انسان نزد خداوند و جلب رحمت او می‌شود؟						۱
۳۷	چرا فراگیر شدن قمار دلیل نمی‌شود که اسلام در برابر آن کوتاه بیاید و آن را گناه محسوب نکند؟ تحلیل کنید.						۱
۳۸	وضعیت معیار علم آموزی و خردورزی در دوره تمدن اسلامی چگونه بود؟ توضیح دهید.						۱
۳۹	«تحکیم یا سستی بنیان خانواده» چه نتایجی را به دنبال دارد؟						۱
۴۰	خداوند با چه چیزهایی ما را آزمایش می‌کند؟ به طور کامل توضیح دهید.						۱
۲۰	موفق باشید.						

راهنمای تصحیح درس: تعلیمات دینی ۳ (دینی، اخلاق و قرآن)	رشته: ریاضی فیزیک - علوم تجربی	مدت آزمون: ۸۰ دقیقه	ساعت شروع: ۱۰ صبح
پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	تاریخ آزمون: ۱۴۰۲/۱۰/۰۳	تعداد صفحه: ۲	
دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد داخل و خارج کشور در نوبت دی ماه سال ۱۴۰۲		مرکز ارزشیابی و تضمین کیفیت نظام آموزش و پرورش http://aee.medu.gov.ir	

۳	(آ) آیات و روایت:		
	۱- یعنی خدا را تنها به زبان و هنگام وسعت و آسودگی، پرستش و عبادت کردن و در هنگام سختی و بلا و شر از خدا رویگردان شدن. ۰/۵	درس ۳ ص ۳۴	
	۲- توحید عملی ۰/۵	درس ۴ ص ۴۳	
	۳- ایمان و تقوا ۰/۵	درس ۶ صص ۶۶ و ۷۴	
	۴- ترسیم چهره عقلانی و منطقی دین اسلام ۰/۵	درس ۱۰ ص ۱۳۲	
	۵- رسیدن به رستگاری ۰/۵	درس ۸ ص ۹۴	
	۶- توبه، دل‌ها را پاک می‌کند و گناهان را می‌شوید. ۰/۵	درس ۷ ص ۸۳	
۱	(ب) درستی یا نادرستی گزاره‌ها: (هر مورد ۰/۲۵ نمره)		
	۷- ص	درس ۳ ص ۳۷	۸- غ
	۹- ص	درس ۵ ص ۵۷	۱۰- غ
۱	(پ) جای خالی: (هر مورد ۰/۲۵ نمره)		
	۱۱- عقل (وجدان / نفس لواحه)	درس ۷ ص ۸۱	۱۲- قمار
	۱۳- تکذیب‌گندگان دین	درس ۹ ص ۱۱۰	۱۴- قرون وسطی
۱	(ت) گشاف ارتباط: (هر مورد ۰/۲۵ نمره)		
	۱۵- ۳ مصرف‌زدگی	درس ۱۰ ص ۱۳۰	۱۶- ۵ مشارکت در تشکیل حکومت
	۱۷- ۴ استحکام بخشیدن به نظام اسلامی	درس ۱۰ ص ۱۳۵	۱۸- ۱ بی‌بند و باری جنسی
۲/۵	(ث) پاسخ کوتاه: (هر مورد ۰/۵ نمره)		
	۱۹- «خدا در هر چیزی دیدن» که یک شناخت عمیق و والا است.	درس ۱ ص ۱۲	
	۲۰- نا امید کردن از رحمت الهی	درس ۷ ص ۸۴	
	۲۱- توحید عملی (توحید عملی در بُعد فردی)	درس ۳ ص ۳۲	
	۲۲- در صورتی که وجودش از خودش باشد. / پدیده نباشد / پدید آورنده باشد	درس ۱ ص ۷	
	۲۳- هر قدر معرفت ما به خدا از طریق تفکر در آیات و نشانه‌های الهی بیشتر شود، موجب افزایش ایمان و در نتیجه موجب افزایش درجه اخلاص ما خواهد شد.	درس ۴ ص ۴۶	
۱	(ج) تعریف اصطلاحات: (هر مورد ۰/۵ نمره)		
	۲۴- اختیار حقیقی وجدانی و مشهود به معنی توانایی بر انجام یک کار و یا ترک آن است.	درس ۵ ص ۵۳	
	۲۵- قانونمندی مبتنی بر تقدیر الهی که اختصاص به پدیده‌های طبیعی ندارد و زندگی فردی و اجتماعی انسان‌ها را نیز در بر می‌گیرد.	درس ۶ ص ۶۷	
۱/۵	(چ) انتخاب گزینه مناسب: (هر مورد ۰/۵ نمره)		
	۲۶- ۱	درس ۹ ص ۱۰۹	۲۷- ۳
	۲۸- ۱	درس ۹ ص ۱۱۰	۲۹- ۳
	۳۰- ۳	درس ۴ ص ۴۸	۳۱- ۱
۱	(ح) احکام: (هر مورد ۰/۲۵ نمره)		
	۲۹- مستحب / درس ۸ ص ۹۷ - ۳۰- حرام / درس ۸ ص ۱۰۲ - ۳۱- حلال و جایز / درس ۸ ص ۱۰۲ - ۳۲- واجب کفایی / درس ۸ ص ۱۰۱		
	ادامه راهنمای تصحیح در صفحه دوم		

ساعت شروع: ۱۰ صبح	مدت آزمون: ۸۰ دقیقه	رشته: ریاضی فیزیک - علوم تجربی	راهنمای تصحیح درس: تعلیمات دینی ۳ (دینی، اخلاق و قرآن)
تعداد صفحه: ۲	تاریخ آزمون: ۱۴۰۲/۱۰/۰۳		پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه
مرکز ارزشیابی و تضمین کیفیت نظام آموزش و پرورش http://aee.medu.gov.ir		دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد داخل و خارج کشور در نوبت دی ماه سال ۱۴۰۲	

خ) پاسخ تشریحی:	
۱	۳۳- لازمه شناخت هر چیز احاطه و دسترسی به آن است. ما به دلیل محدود بودن ذهن خود نمی توانیم ذات امور نامحدود را تصور کنیم و بر آنها احاطه داشته باشیم و چگونگی وجودشان را دریابیم. ۰/۵ خداوند حقیقتی نامحدود دارد و ما نمی توانیم با ذهن محدود خود به حقیقت او احاطه داشته باشیم و ذاتش را شناسایی نماییم. ۰/۵ درس ۱ ص ۱۲-۱۳
۱	۳۴- هر مسلمانی را که مانند آنها نمی اندیشد مشرک و کافر می خوانند و گاه کشتن او را واجب می شمارند. ۰/۲۵ بیروان این جریان می گویند توسل به پیامبران و معصومین (ع) شرک است، ۰/۲۵ طلب دعا و شفیع قرار دادن دیگران برای اینکه خدا انسان را ببخشد شرک است ۰/۲۵ و همچنین معتقدند اینگونه افراد کافر هستند و مسلمان محسوب نمی شوند. ۰/۲۵ درس ۲ ص ۲۴
۱	۳۵- آموخت که اعتقاد به قدر و قضا نه تنها مانع تحرک و عمل انسان نیست، بلکه عامل و زمینه ساز آن است. ۰/۵ جهان آفرینش مجموعه ای از قدرها و قضاها الهی است که انسان باید با تشخیص درست بهترین ها را انتخاب کند. ۰/۵ درس ۵ ص ۵۷
۱	۳۶- از آنجایی که خداوند نسبت به بندگان خود مهربان و آمرزنده است، ۰/۲۵ کسی را که فوراً از گناه خود ناراحت می شود و بسیار توبه می کند، دوست دارد، ۰/۲۵ زیرا می بیند چنین فردی با این که در دام گناه افتاده، اما قلبش نزد اوست و به سرعت از عمل خود پشیمان می شود. ۰/۵ درس ۷ صص ۸۴-۸۳
۱	۳۷- اگر عملی در جامعه رایج شود ولی مخالف سعادت انسانها باشد، دلیلی ندارد که اسلام آن را بپذیرد و مطابق با خواسته آنها حکم کند. ۰/۲۵ خداوند - که نصیحت گر حقیقی و خواهان سعادت انسان است - به ضررهای یک عمل نگاه می کند، نه دوست داشتن و نداشتن مردم. ۰/۲۵ قمار علاوه بر این که یک کار بیهوده است، پول و ثروت مردم را در مسیری که هیچ فایده ای برای جامعه ندارد، به کار می گیرد. از طرف دیگر میان برنده و بازنده کینه و دشمنی به وجود می آورد. ۰/۵ درس ۸ صص ۹۷-۹۸
۱	۳۸- تلاش پیامبر اکرم (ص) و پیشوایان ما سبب علاقه مسلمانان به علم و دانش شد به طوری که توجه نیاکان ما به اندیشه و تفکر و ارزشمندی علم روزافزون شد. ۰/۵ مثلاً نیاکان ما در جهان اسلام توانستند علوم و دانش بشری را از چند شاخه محدود به پانصد شاخه برسانند. ۰/۲۵ شوق و علاقه آنان به دانش سبب شد که در بسیاری از شهرها در کنار هر مسجد، مدرسه ای نیز بنا کنند. ۰/۲۵ درس ۹ ص ۱۱۶
۱	۳۹- تحکیم این بنیان سبب رشد فضائل اخلاقی در جامعه، کاهش فساد و حضور انسان های با فضیلت و کارآمد می گردد. ۰/۵ اگر بنیان خانواده سست شود، فساد گسترش می یابد و نسل هایی که از قوت و قدرت روحی کافی برخوردار نیستند مسئولیت های اجتماعی را بر عهده می گیرند. ۰/۵ درس ۱۰ ص ۱۳۶
۱	۴۰- او با هر امر خیر یا شری ما را می آزماید، بیماری یا سلامت، فقر یا ثروت، از دست دادن پدر و مادر یا داشتن پدر و مادر، بارش باران یا وقوع خشکسالی و به طور کلی هر حادثه شیرین یا تلخ، مواد امتحانی ما به حساب می آیند ۰/۵ و نحوه مواجهه ما با آنها پیروزی یا شکست ما را رقم می زند و مهیای امتحانی دیگر می سازد. ۰/۵ درس ۶ ص ۶۹
۲۰	خداقوت